

אישור תוכנית להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה לשנת 2026

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, לאשר, בהתאם לסעיף 4 לחוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986, את תוכנית ההנצחה לשנת 2026, שהוצעה על-ידי המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה (להלן - המועצה להנצחה), בישיבתה מיום 19.11.2025 ושעיקריה הם:

1. לתמוך בשנת 2026 במוסדות ציבור העוסקים בפעילות הנצחה לזכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, בהיקף כספי כולל של עד 2,800,000 ₪, באמצעות מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד ראש הממשלה למוסדות ציבור המנציחים את זכרם ופועלם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה.
2. להעניק את פרס נשיא המדינה וראש הממשלה בשנת 2026, בסך כולל של 100,000 ₪, בהתאם להחלטת הממשלה מספר 590 מיום 21.7.2013 ולנוהל "פרס ראש הממשלה ונשיא המדינה להנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה", שאושר על ידי המועצה להנצחה ביום 25.11.2009.
3. לקיים ולקדם פעולות להנצחת זכרם ופועלם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה בשנת 2026 כפי שאושרו על ידי המועצה להנצחה ובהן: סיורים, סדנאות מנהיגות, ימי עיון, הרצאות, פעילות חינוכית דיגיטלית, ביקורים במוזיאונים, תערוכות, כנסים ואזכרות בסך של עד 2,380,000 ₪.
4. לצורך מימון החלטה זו, בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, יקצה משרד ראש הממשלה מתקציבו סך של 5,280,000 ש"ח בשנת 2026.

דברי הסבר

רקע כללי

תחום הנצחת ראשי המדינה מוסדר באמצעות חוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986 (להלן – חוק ההנצחה), שעניינו הנצחת זכרם של כל מי שכיהן כנשיא המדינה או כראש הממשלה, ובאמצעות מספר תאגידי הנצחה אשר הוקמו מכוח חוקים שונים, ואשר מנציחים את האישיות נשוא החוק שמכוחו הם הוקמו. סעיף 4 לחוק ההנצחה קובע כי המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה (להלן – המועצה להנצחה) תציע לממשלה תכנית להנצחת זכרו של כל מי שכהן כנשיא המדינה או כראש הממשלה. בהתאם לכך, המועצה להנצחה, בשיבתה מיום 19.11.2025, החליטה להציע לממשלה תכנית הנצחה לשנת 2026, כדלקמן:

1. תמיכה במוסדות העוסקים בפעילות הנצחה לזכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, באמצעות מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד ראש הממשלה למוסדות ציבור המנציחים את זכרם ופועלם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה.
2. הענקת פרס נשיא המדינה וראש הממשלה. בהתאם לסעיף ד(2) להחלטת ממשלה מספר 590 מיום 21.7.2013, בעניין "עקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה", ובהתאם לנוהל המועצה להנצחה בעניין "פרס ראש הממשלה ונשיא המדינה להנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה", שאושר על ידי המועצה ביום 25.11.2009 (להלן – נוהל הפרס) – מוענק מידי שנה פרס לחוקרים ולתלמידים על עבודות בתחומים הקשורים לפועלם של ראשי המדינה המונצחים באותה שנה. בשנת 2026, ועל פי סדר ההנצחה הקבוע בנוהל הפרס, יונצח זכרם של הנשיא יצחק נבון ושל ראש הממשלה לוי אשכול.
3. ביצוע פעילויות הנצחה לזכרם ופועלם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שבכללן פעילויות חינוכיות, אירועי הנצחה, סיורים, הפקת תערוכה, סדנאות מנהיגות, מפגשי שיח, הרצאות, ביקורים במוזיאונים, תערוכות, כנסים וכיוצ"ב.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

כמפורט בהצעת ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה על מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה אינה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 2488 מיום 28.11.2024

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

סיווג משני: 03 תהליך.

תחום פעולה עיקרי: 08 תרבות, סמלים וטקסים.

מגיש: ראש הממשלה

ד' באייר התשפ"ו
21 באפריל 2026

היועצת המשפטית

ירושלים, ג' באייר התשפ"ו

20 באפריל 2026

סימוכין: 3057030746

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

אישור תכנית להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה לשנת 2026.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

הנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה מוסדרת בין היתר בחוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986 (להלן – **חוק ההנצחה**), וכן באמצעות חוקי הנצחה פרטניים, אשר מכוחם הוקמו תאגידי הנצחה שונים.

בסעיף 4(א) לחוק ההנצחה נקבע כי המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה (להלן – **המועצה להנצחה**) תציע לממשלה, בין ביוזמתה ובין לפי פנייה מאת הממשלה, תכנית להנצחת זכרו של כל מי שכיהן כנשיא המדינה או כראש הממשלה.

בישיבת המועצה להנצחה שנערכה ביום 19.11.2025 נדונה הצעה לתכנית הנצחה לשנת 2026 (להלן – **התכנית המוצעת**). בהתאם לסעיף 4(ב) לחוק ההנצחה, התכנית המוצעת מפרטת את פעולות ההנצחה שתבצע הממשלה, תוך ציון אומדן ההוצאות הכרוכות בביצועה. נוסף על כך, הוחלט כי בהתאם להחלטת ממשלה מס' 590 מיום 21.7.2013 שעניינה "עקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה", ובהתאם לנוהל המועצה להנצחה בעניין "פרס ראש הממשלה ונשיא המדינה להנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה", שאושר על ידי המועצה ביום 25.11.2009, יוענק בשנת 2026 פרס על עבודות שיעסקו בהנצחת הנשיא יצחק נבון ז"ל וראש הממשלה לוי אשכול ז"ל. כמו כן, נקבעה בתכנית המוצעת מסגרת התקציב המיועד לתמיכה בגופים ציבוריים, המקיימים פעולות הנצחה בהתאם לחוק ההנצחה ובהתאם למבחני התמיכה הקבועים בעניין זה, לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

כל הפעילויות שצפויות להתקיים במסגרת התכנית המוצעת ייעשו בכפוף לכל דין, לרבות בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ולתקנות שהותקנו מכוחו.

בסעיף 4(ג) לחוק ההנצחה נקבע כי תכנית ההנצחה טעונה אישור הממשלה. לפיכך, התכנית המוצעת מובאת לאישור הממשלה.

התכנית המוצעת התקבלה במועצה להנצחה בהתאם לרוב הנדרש, כקבוע בנוהל המועצה להנצחה, ומיועדת להנצחת זכרם של כל נשיאי המדינה וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעלה קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה לגורמים הרלוונטיים במחלקת ייעוץ וחקיקה שבמשרד המשפטים ולייעוץ המשפטי של משרד האוצר, והערות בהיבטים המשפטיים הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד
משנה ליועצת המשפטית